

Luftfartsförordning;

utfärdad den 23 juni 2010.

Regeringen föreskriver följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpning av denna förordning

1 § I denna förordning finns kompletterande bestämmelser till luftfartslagen (2010:500). Bestämmelserna ska tillämpas om inte annat följer av EU-förordningar.

Luftfart inom svenskt område

2 § Frågor om tillstånd till luftfart enligt 1 kap. 6 § andra stycket eller 7 § andra stycket luftfartslagen (2010:500) prövas av Transportstyrelsen. Ett tillstånd ska avse en viss tid. Transportstyrelsen får återkalla ett tillstånd om det finns anledning till det.

Förbud av miljöskäl mot viss luftfart

3 § Luftfart i Sverige får inte ske med civila jetmotor drivna underljuds-flygplan som

1. har en högsta godkänd startmassa på 34 000 kg eller mer, eller har en godkänd passagerarkapacitet för flygplanstypen på fler än nitton platser utöver platser som är avsedda för personalen, och

2. inte uppfyller åtminstone normerna i volym 1, del II, kapitel 3 i bilaga 16 till konventionen om internationell civil luftfart, andra upplagan (1988).

Transportstyrelsen får i ett enskilt fall besluta om undantag från förbudet för

1. flygplan av historiskt intresse,

2. flygplan som utnyttjas för en så exceptionell användning att det vore oskäligt att inte bevilja ett tillfälligt undantag, och

3. flygplan som används för icke-vinstgivande uppdrag i ombyggnads-, reparations- eller underhållssyfte.

Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter när det gäller frågor i denna paragraf, med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/93/EG av den 12 december 2006 om reglering av utnyttjandet av flyg-

plan som omfattas av volym 1, del II, kapitel 3 i bilaga 16 till konventionen om internationell civil luftfart, andra upplagan (1988) (kodifierad version)¹.

Restriktionsområden för luftfart

4 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att ett område ska vara restriktionsområde, om det behövs av hänsyn till militär verksamhet eller om allmän ordning och säkerhet kräver det. Om föreskrifterna eller beslutet rör militära förhållanden, ska samråd ske med Försvarsmakten. Vid en inskränkning som avser längre tid än två veckor ska samråd ske med länsstyrelsen.

Transportstyrelsen får också meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att ett område ska vara restriktionsområde, om det behövs av hänsyn till friluftsliv, natur- eller miljövård eller för att undvika störning vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning av större omfattning. Samråd ska ske med länsstyrelsen.

I fråga om vissa restriktionsområden finns särskilda bestämmelser i förordningen (2005:801) om restriktioner för luftfart inom vissa områden.

5 § När Transportstyrelsen meddelar föreskrifter om eller beslutar att ett område ska vara restriktionsområde, ska den ange de inskränkningar i rätten till luftfart inom området som behövs. När det krävs av hänsyn till allmän ordning och säkerhet får all luftfart inom området förbjudas för en viss tid, dock högst två veckor.

Föreskrifterna eller beslutet om ett sådant restriktionsområde som avses i 4 § andra stycket får inte utformas så att de hindrar den luftfart som behövs med hänsyn till ortsbefolkningens intresse. Luftfart för Lantmäteriverket får alltid ske inom området.

Transportstyrelsen får, om det finns särskilda skäl, meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att en annan myndighet får besluta om tillfälliga undantag från beslut om restriktionsområde.

Farligt område

6 § Om luftfartens säkerhet är i fara på grund av något sådant förhållande som avses i 4 § första stycket, men faran inte är så stor att ett restriktionsområde behöver inrättas, får Transportstyrelsen i stället meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att ett område ska vara farligt område.

Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om luftfarten inom ett farligt område.

Luftfartyg av särskild beskaffenhet m.m.

7 § Bestämmelserna i 1 kap. 6 § första stycket och 2–8 kap. luftfartslagen (2010:500) och med stöd av dessa bestämmelser meddelade föreskrifter i denna förordning gäller inte i fråga om modelluftfartyg, fasta ballonger eller drakar. Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter av betydelse för flygsäkerheten. Förvaltningsuppgift i anslutning till sådana föreskrifter

¹ EUT L 374, 27.12.2006, s. 1, Celex 32006L0093.

får överlämnas till någon annan, även om uppgiften innefattar myndighetsutövning. Om en föreskrift berör militär verksamhet, ska Transportstyrelsen samråda med Försvarmakten.

8 § I fråga om luftfart inom svenskt område med segelflygplan, motorsegelflygplan, ultralätta flygplan, friflygande ballonger eller luftskepp får Transportstyrelsen efter samråd med Försvarmakten meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om undantag från bestämmelserna i 3 och 4 kap. och 7 kap. 9 § luftfartslagen (2010:500) och med stöd av dessa bestämmelser meddelade föreskrifter i denna förordning. Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter av betydelse för flygsäkerheten. Föreskrifter och beslut om undantag får meddelas bara om flygsäkerhetsskäl eller hänsyn till det allmänna inte hindrar det. Förvaltningsuppgift i anslutning till föreskrifter får överlämnas till någon annan, även om uppgiften innefattar myndighetsutövning.

Sådana luftfartyg som anges i första stycket får fullgöra sin landningsskyldighet enligt 8 kap. 2 § luftfartslagen på varje lämpligt område i närheten. Om en särskild landningsplats anvisas, ska luftfartyget landa där om det är möjligt av flygsäkerhetsskäl. Andra stycket gäller också sjöflygplan.

9 § I fråga om hängglidare, flygskärmar, fallskärmar och andra enkla konstruktioner får Transportstyrelsen meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall medge undantag från bestämmelserna i 1 kap. 6 § första stycket och 2–8 kap. luftfartslagen (2010:500) och med stöd av dessa bestämmelser meddelade föreskrifter i denna förordning. Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter av betydelse för flygsäkerheten. Förvaltningsuppgift i anslutning till sådana föreskrifter får överlämnas till någon annan, även om uppgiften innefattar myndighetsutövning. Om en föreskrift berör militär verksamhet, ska Transportstyrelsen samråda med Försvarmakten.

10 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om sådana föremål som är inrättade för rörelse i luften men som inte är att anse som luftfartyg, såsom raketer och skjutmål. Om en föreskrift berör militär verksamhet ska Transportstyrelsen samråda med Försvarmakten.

Luftfartyg registrerade hos en internationell organisation

11 § De bestämmelser i denna förordning som gäller luftfartyg som är registrerade i ett annat land ska på motsvarande sätt tillämpas i fråga om luftfartyg som är registrerade hos en internationell organisation.

Bestämmelser om vissa utländska luftfartyg

12 § Bestämmelserna i 3 kap., 4 kap. 1 §, 5 kap. 1 och 4–6 §§, 6 kap. 1 §, 8 kap. 1 och 3–11 §§ denna förordning tillämpas också på utländska luftfartyg när sådana används inom ramen för ett svenskt drifttillstånd.

De i första stycket angivna bestämmelserna tillämpas inte om detta har avtalats i en överenskommelse med annan stat.

2 kap. Registrering, nationalitet och märkning

Luftfartygsregistret

1 § Föreskrifter om luftfartygsregistret finns i förordningen (1986:172) om luftfartygsregistret m.m.

2 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att luftfartyg av miljöskäl inte får registreras i Sverige.

Nationalitets- och registreringsbeteckning

3 § Nationalitetsbeteckningen för ett svenskt luftfartyg är bokstäverna SE. Registreringsbeteckningen är en grupp om tre tecken, som består av bokstäver eller siffror eller bokstäver och siffror i kombination. Beteckningen bestäms för varje luftfartyg av Transportstyrelsen.

Nationalitets- och registreringsbevis

4 § Nationalitets- och registreringsbevis utfärdas i enlighet med formulär som bestäms av Transportstyrelsen.

5 § Ett tillstånd till luftfart enligt 1 kap. 6 § andra stycket luftfartslagen (2010:500) utgör också ett sådant bevis om nationalitet som avses i 2 kap. 12 § samma lag.

6 § När ett luftfartyg avregistreras eller anteckning görs enligt 9 § förordningen (1986:172) om luftfartygsregistret m.m. om hinder för avregistrering, ska nationalitets- och registreringsbeviset lämnas tillbaka till Transportstyrelsen.

Märkning av luftfartyg

7 § Luftfartyg ska märkas genom målning eller på annat likvärdigt sätt. Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om märkningen.

3 kap. Luftvärdighet och miljövärdighet

Bemyndigande att meddela föreskrifter

1 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om förutsättningarna för att ett luftfartyg ska anses vara luftvärdigt och miljövärdigt.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om godkännande av utländska luftvärdighetsbevis.

Luftvärdighetsbevis och miljövärdighetsbevis

2 § Frågor om luftvärdighetsbevis och miljövärdighetsbevis prövas av Transportstyrelsen. Transportstyrelsen får överlämna åt en särskild sakkunnig att utfärda och förnya luftvärdighetsbevis och miljövärdighetsbevis.

Luftvärdighetsbevis och miljövärdighetsbevis ska gälla viss tid eller tills vidare. Giltighetstiden ska anges på beviset.

Om ett luftvärdighetsbevis eller miljövärdighetsbevis inte kan utfärdas, får ett interimistiskt bevis utfärdas som gäller under vissa villkor. Villkoren ska anges på beviset.

Om Transportstyrelsen begär det, ska ett ogiltigt luftvärdighetsbevis eller miljövärdighetsbevis genast lämnas in dit.

Utprovning av luftfartygs flygegenskaper

3 § Frågor om medgivande enligt 3 kap. 10 § luftfartslagen (2010:500) att använda ett luftfartyg som inte uppfyller villkoren i fråga om luftvärdighet och miljövärdighet prövas av Transportstyrelsen. Ett medgivande får förenas med villkor.

När ett luftfartyg används med stöd av ett medgivande enligt första stycket, får bara den personal som behövs för flygningen tillåtas följa med.

Tillverkning och underhåll av luftfartyg

4 § Frågan om tillstånd till sådan verksamhet som avses i 3 kap. 11 § första stycket luftfartslagen (2010:500) prövas av Transportstyrelsen. Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om de krav som ska gälla av flygsäkerhetsskäl.

Ett tillstånd ges för viss tid eller tills vidare. Det får förenas med villkor. Om innehavaren åsidosätter dessa villkor i väsentlig mån eller om han eller hon inte längre uppfyller de krav som har fastställts enligt första stycket, ska tillståndet återkallas.

Om verksamheten avser en enskild persons byggande av luftfartyg för egen räkning, får Transportstyrelsen uppdra åt en särskild sakkunnig att utfärda de tillstånd som Transportstyrelsen föreskriver. Detsamma gäller tillstånd för utförande av underhålls-, reparations- och ändringsarbeten på luftfartyg, tillbehör och reservdelar.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall medge undantag från tillståndskravet i 3 kap. 11 § första stycket luftfartslagen.

Informationsutbyte

5 § Transportstyrelsen ska samla in och bevara information som rör besiktningar av och tillsyn över luftfartyg i enlighet med vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/36/EG av den 21 april 2004 om säkerheten i fråga om luftfartyg från tredje land som använder flygplatser i gemenskapen, särskilt artikel 3, samt delta i informationsutbyte enligt artikel 5 i samma direktiv.

4 kap. Flygcertifikat m.m.

Undantag från krav på flygcertifikat och elevtillstånd

1 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att medge att den som inte har något flygcertifikat men som kan antas i huvudsak uppfylla villkoren för ett sådant får fullgöra uppgifter på luftfartyg under en viss tid och på vissa villkor. Detta gäller inte ombord på svenska luftfartyg i internationell trafik.

Ett medgivande enligt första stycket får återkallas om det krävs av hänsyn till flygsäkerheten.

2 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall medge undantag från kravet på elevtillstånd.

Behörighet att fullgöra uppgifter som flygmaskinist på ett luftfartyg

3 § För att fullgöra uppgifter som flygmaskinist på ett luftfartyg krävs ett flygcertifikat.

Utbildning

4 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om behörighetskrav för dem som fullgör uppgifter som kontrollanter vid flygprov och som instruktörer vid flygträning på marken.

Bemyndigande att meddela föreskrifter

5 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om

1. de ålderskrav som gäller för att ett elevtillstånd eller flygcertifikat ska kunna utfärdas,
2. de krav i fråga om kunskaper, erfarenhet och skicklighet som ska gälla för att ett certifikat ska kunna utfärdas,
3. de förutsättningar under vilka ett certifikat kan utökas, förnyas, förlängas, begränsas, godkännas eller erkännas.

Om det behövs av hänsyn till flygsäkerheten, får Transportstyrelsen meddela föreskrifter om att det krävs en särskild behörighet för att en certifikatinnehavare ska få fullgöra vissa uppgifter vid luftfart.

Transportstyrelsen får efter samråd med Socialstyrelsen meddela föreskrifter om de krav i fråga om hälsotillstånd samt fysiska och psykiska förhållanden som ska gälla för att ett medicinskt intyg ska utfärdas, godkännas eller erkännas.

Certifikatprov och certifikatkontroll

6 § Transportstyrelsen utför certifikatprov och certifikatkontroll. Transportstyrelsen får överlämna åt någon annan att genomföra sådana uppgifter även om uppgifterna innefattar myndighetsutövning.

7 § Den som ska genomgå ett certifikatprov eller en certifikatkontroll ska biträda med den personal som behövs och tillhandahålla materiel, drivmedel och liknande.

Certifikatregister

8 § Transportstyrelsen för register över innehavare av elevtillstånd, behörighetsbevis och flygcertifikat samt av utländska certifikat som har godkänts (*certifikatregistret*).

I registret förs det in sådana uppgifter om innehavarnas fysiska och psykiska lämplighet att ha elevtillstånd, behörighetsbevis och flygcertifikat som behövs för tillämpningen av bestämmelserna om detta.

Återkallelse, varning, erinran och omhändertagande

9 § När ett elevtillstånd eller flygcertifikat har återkallats ska innehavaren genast överlämna certifikatet till Transportstyrelsen. Om återkallelsen skett på medicinska grunder, ska också det medicinska intyget överlämnas till Transportstyrelsen.

10 § Ett beslut enligt 4 kap. 19 § andra stycket luftfartslagen (2010:500) om erinran ska delges innehavaren av elevtillståndet eller certifikatet.

11 § Ett beslut om omhändertagande av ett flygcertifikat får meddelas av polis, åklagare eller Transportstyrelsen enligt 4 kap. 21 § luftfartslagen (2010:500).

Ett sådant beslut ska delges innehavaren, som omedelbart ska överlämna certifikatet till den som har meddelat beslutet. Om någon annan än Transportstyrelsen har meddelat beslutet, ska det genast anmälas dit. Beslutet ska därefter snarast möjligt och senast inom 48 timmar sändas till Transportstyrelsen tillsammans med certifikatet och en rapport om det inträffade.

Transportstyrelsen ska inom tre arbetsdagar pröva om certifikatet ska återlämnas till innehavaren. Anser Transportstyrelsen att certifikatet inte ska återlämnas på grund av sådana omständigheter som anges i 4 kap. 21 § första stycket luftfartslagen, ska omhändertagandet omedelbart anmälas till Förvaltningsrätten i Linköping. Kommer en prövning enligt detta stycke inte till stånd inom tre arbetsdagar ska flygcertifikatet genast återlämnas till innehavaren.

Transportstyrelsen ska också anmäla till förvaltningsrätten när styrelsen själv har beslutat att omhänderta ett certifikat enligt 4 kap. 21 § första stycket luftfartslagen.

Om certifikatet inte ska återlämnas på grund av sådana omständigheter som anges i 4 kap. 21 § andra stycket luftfartslagen, ska Transportstyrelsen återkalla certifikatet tills vidare.

12 § Ett beslut av allmän förvaltningsdomstol i ett ärende om återkallelse eller varning ska delges part.

SFS 2010:770

13 § När Transportstyrelsen eller allmän förvaltningsdomstol har återkallat ett elevtillstånd eller flygcertifikat tills vidare på grund av misstanke om brott, ska en underrättelse om beslutet genast lämnas till förundersökningsledaren eller åklagaren eller, om åtal har väckts, till domstolen.

Godkännande av utländska flygcertifikat

14 § Bestämmelserna i 9–13 §§ gäller också godkännande av utländska flygcertifikat, sådana utländska certifikat som har godkänts och innehavare av sådana certifikat.

Medicinskt intyg

15 § Transportstyrelsen får förordna bestämda läkare att utfärda medicinskt intyg. Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om de krav som ska gälla för sådana läkare.

Flygdagbok

16 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om vem som ska föra flygdagbok och hur en flygdagbok ska föras.

5 kap. Luftfartygs befälhavare och besättning samt tjänstgöring ombord

Luftfartygs befälhavare

1 § Luftfartygets ägare utser luftfartygets befälhavare och ersättare för befälhavaren. Den som brukar luftfartyget i ägarens ställe utser befälhavare och ersättare om brukaren enligt avtal med ägaren har rätt att göra det.

Om ingen befälhavare har utsetts, ska den främste av förarna vara befälhavare. Detsamma gäller om befälhavaren är förhindrad och ingen ersättare finns. Om det inte finns någon förare och luftfartyget inte är under flygning, ska den främste av de övriga som fullgör sysslor av betydelse för flygsäkerheten ombord vara befälhavare.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om de närmare förutsättningarna för att någon ska få utföra uppdrag som befälhavare och om vem som är befälhavare vid certifikatprov och vid flygningar som avser kontroll av besättning eller materiel.

Luftfartygs besättning

2 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om det antal besättningsmedlemmar med viss behörighet som krävs för varje typ av luftfartyg (*minibesättning*).

I flyghandboken eller motsvarande handling ska det lägsta antal besättningsmän som måste ha flygcertifikat anges.

Transportstyrelsen får i ett enskilt fall besluta att luftfartyg används till luftfart av utbildningsskäl eller av någon annan särskild anledning även om föreskrivna krav i fråga om bemanning inte är uppfyllda. När ett luftfartyg

används med ett sådant medgivande, får inga betalande passagerare följa med.

SFS 2010:770

Förberedande och genomförande av flygning

3 § Transportstyrelsen får meddela närmare föreskrifter om befälhavarens skyldigheter enligt 5 kap. 4 § första stycket luftfartslagen (2010:500).

Rapporteringskyldighet

4 § Om befälhavaren har omhändertagit någon som har begått brott ombord, ska han eller hon snarast underrätta polismyndigheten eller flygtrafikledningsenhet på de orter där luftfartyget ska landa.

Om befälhavaren av ordnings- eller säkerhetsskäl har landsatt någon, ska han eller hon snarast underrätta polismyndigheten eller flygtrafikledningsenheten på den ort där landsättningen har skett.

Om befälhavaren avser att överlämna någon som har begått ett svårare brott ombord till en behörig myndighet, ska han eller hon snarast underrätta polismyndigheten eller flygtrafikledningsenheten på den ort där överlämnandet ska ske.

När ett överlämnande till en utländsk myndighet har skett ska befälhavaren snarast underrätta Rikspolisstyrelsen.

5 § Det finns närmare bestämmelser om rapportering enligt 5 kap. 8 § första stycket luftfartslagen (2010:500) i förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor.

6 § Om ett luftfartyg har råkat i nöd eller använts för att rädda liv och gällande föreskrifter om luftfarten av säkerhetsskäl inte har kunnat följas, ska befälhavaren genast underrätta en flygtrafikledningsenhet om detta. Han eller hon ska snarast lämna en rapport till Transportstyrelsen om det inträffade.

Transportstyrelsen får meddela närmare föreskrifter om kravet på underrättelse och rapport som avses i första stycket.

Tjänsten ombord på ett luftfartyg

7 § Transportstyrelsen får efter samråd med Socialstyrelsen meddela ytterligare föreskrifter om att ombord på ett luftfartyg utföra sysslor med betydelse för flygsäkerheten under påverkan av alkohol eller andra medel.

Transportstyrelsen får efter samråd med Arbetsmiljöverket meddela föreskrifter om arbets- och vilotider vid luftfart.

6 kap. Flygplatser och den övriga markorganisationen

Flygplatser och andra start- och landningsplatser

1 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om vilka flygplatser som får användas vid olika slag av luftfart. Därvid får Transportstyrelsen bestäm-

ma att bara vissa flygplatser får användas vid flygningar till och från Sverige.

Försvarsmakten får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om samordningen av militär och civil verksamhet på militära flygplatser som helt eller delvis har upplåtits för civil luftfart. Samråd ska ske med Luftfartsverket och Transportstyrelsen. För den civila verksamheten på militära flygplatser gäller i övrigt bestämmelserna i denna förordning och de föreskrifter som meddelas med stöd av förordningen.

2 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om användande för start och landning av områden som inte har inrättats för sådana ändamål eller som tillfälligt har inrättats för sådana ändamål.

3 § Om det behövs av hänsyn till natur- eller miljövård, friluftsliv, kommunikationer, fiske eller näringsverksamhet får Transportstyrelsen efter samråd med länsstyrelsen meddela föreskrifter om förbud för luftfartyg att landa inom ett visst område, eller att landning inom ett visst område kräver särskilt tillstånd från Transportstyrelsen.

Att luftfartyg inte får landa inom vissa nationalparker framgår av föreskrifter som gäller för dessa nationalparker.

Tillstånd att inrätta en flygplats

4 § Transportstyrelsen prövar frågor om tillstånd att inrätta eller bygga om flygplatser samt fastställer villkor för tillståndet. Detta gäller också när driften av en flygplats ändras på ett sätt som inte är av ringa betydelse. Om ett sådant tillstånd har meddelats av regeringen, får Transportstyrelsen fastställa villkor för tillståndet, om detta följer av regeringens beslut.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att en flygplats med hänsyn till dess art, trafikens ringa omfattning eller andra särskilda omständigheter får inrättas utan ett sådant tillstånd som avses i första stycket.

Drifttillstånd för flygplatser m.m.

5 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om vilka krav som ska vara uppfyllda från flygsäkerhetssynpunkt för att ett område ska få användas som flygplats. Kraven ska också avse flygplatsområdets beskaffenhet och utrustning. Vidare får krav ställas på att markeringar och andra anordningar ska sättas upp utanför området. Krav får också ställas på att det i närheten av flygplatsen inte får finnas hinder, märken eller belysningar som kan medföra fara för luftfarten.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att en flygplats med hänsyn till dess art, trafikens ringa omfattning eller andra särskilda omständigheter inte behöver godkännas innan den tas i bruk.

6 § Transportstyrelsen prövar frågor om godkännande från flygsäkerhetssynpunkt av flygplatser och utfärdar drifttillstånd.

7 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om drift av flygplatser.

SFS 2010:770

8 § Innan Transportstyrelsen meddelar föreskrifter enligt 5 eller 7 § ska den samråda med Försvarmakten om det är fråga om inverkan på militära anläggningar.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om flygplatsernas radioutrustning efter samråd med Post- och telestyrelsen.

9 § Om en flygplats som inte behöver godkännas innan den tas i bruk inte uppfyller flygsäkerhetskraven, får Transportstyrelsen förbjuda att den används eller ange under vilka förutsättningar den får användas.

Flygtrafiktjänst

10 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om uppgifter, omfattning och utformning när det gäller flygledningstjänst, informationstjänst för luftfarten, flygvädertjänst, kommunikations-, navigations- och övervakningstjänster samt flygräddningstjänst och de flygsäkerhetsföreskrifter för verksamheten som behövs. Föreskrifterna ska i förekommande fall meddelas efter samråd med Försvarmakten samt, när det gäller flygvädertjänsten, efter samråd med Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, och när det gäller flygräddningstjänst efter samråd med Sjöfartsverket.

Verksamhet som avser flygtrafiktjänst ska vara godkänd av Transportstyrelsen för att få bedrivas. Om sådan verksamhet inte uppfyller flygsäkerhetskraven får Transportstyrelsen återkalla godkännandet eller begränsa det.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om de kompetenskrav som ska gälla för anställda inom flygtrafiktjänsten och för teknisk personal som installerar eller underhåller utrustning för flygtrafiktjänsten.

Frågor som gäller flygtrafikledningstjänst för luftrummet i anslutning till en flygplats enligt 6 kap. 13 § tredje stycket luftfartslagen (2010:500) prövas av Transportstyrelsen.

11 § Vid flygplatser ska det finnas kontrollerat luftrum.

För flygplatser där trafiken är av mindre komplexitet eller omfattning, får Transportstyrelsen meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om undantag från kravet på kontrollerat luftrum och ange de krav som ska gälla för flygningen där.

Transportstyrelsen bestämmer omfattningen av de luftrum som avses i första stycket. Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om vilka anläggningar som ska finnas för att underlätta lufttrafiken där.

12 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om i vilken omfattning det ska finnas kontrollerat luftrum för flygning på sträcka.

Om det behövs för uppsikten över lufttrafiken, får Transportstyrelsen meddela föreskrifter om att de som flyger utanför kontrollerat luftrum ska lämna uppgifter om detta i förväg och följa Transportstyrelsens föreskrifter om flygningen.

13 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om flygvägar i kontrollerat luftrum.

SFS 2010:770

14 § Navigationshjälpmedel och andra anläggningar för att underlätta lufttrafiken ska godkännas av Transportstyrelsen innan de tas i bruk.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om inrättandet, underhållet och driften av anläggningarna och om tillsynen över dem. Transportstyrelsen får återkalla eller begränsa ett godkännande enligt första stycket om flygsäkerhetskraven inte uppfylls.

15 § Transportstyrelsen ska i frågor som avses i 11–14 §§ samråda med Försvarmakten. Om det behövs ska Transportstyrelsen också samråda med Post- och telestyrelsen eller med andra myndigheter.

Ordningsföreskrifter för flygplatser m.m.

16 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om tillträde till flygplatser och om ordningen där. Länsstyrelsen får meddela föreskrifter om tillträde till en viss flygplats efter samråd med flygplatsen.

I föreskrifter enligt första stycket ska det område där föreskrifterna ska gälla anges.

Luftfartsskyddet på flygplatser

17 § Transportstyrelsen prövar ärenden enligt 6 kap. 15 § andra stycket luftfartslagen (2010:500).

Avgifter

18 § Luftfartsverket får meddela föreskrifter inom sitt verksamhetsområde om avgifter för flygtrafiktjänster.

Viss personal inom markorganisationen

19 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om godtagande i Sverige av utländska elevtillstånd för utbildning till flygledare samt certifikat för flygledare i flygtrafikledningstjänst och för flygtekniker.

Bestämmelserna i 4 kap. 2, 5–11 §§ gäller också i fråga om certifikat för flygledare i flygtrafikledningstjänst och flygtekniker samt i fråga om innehavare av sådana certifikat.

20 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter i frågor som avses i 6 kap. 19 § andra stycket luftfartslagen (2010:500). I fråga om behörighetsbevis som avses i nämnda lagrum och om innehavare av sådana bevis gäller bestämmelserna i 4 kap. 5–11 §§ denna förordning.

21 § Bestämmelsen i 5 kap. 9 § luftfartslagen (2010:500) gäller också

1. den som efter tillsyn överlämnar ett luftfartyg som klart för flygning,
2. personal som bedriver verksamhet med flyginformationstjänst för flygplats (AFIS-tjänstemän).

Flyghinder m.m.

22 § Radioanläggningar får inte anordnas så att de kan förväxlas med eller störa anläggningar för lufttrafiken eller så att de i övrigt kan innebära fara för flygsäkerheten. Detsamma gäller belysningar och andra anordningar.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om förbud mot eller annan begränsning av uppsättning av märken, belysning eller andra anordningar som kan utgöra en fara för flygsäkerheten.

Post- och telestyrelsen får förelägga den som bryter mot bestämmelsen i första stycket att vidta rättelse om det gäller en radioanläggning. Transportstyrelsen får förelägga den som bryter mot bestämmelsen i första stycket att vidta rättelse i andra fall än radioanläggningar.

23 § Transportstyrelsen ska verka för att byggnader, master, naturföremål och liknande markeras för att fara för flygsäkerheten ska undvikas.

Om det utgör en fara för flygsäkerheten att en byggnad uppförs eller att en mast eller liknande sätts upp, får Transportstyrelsen meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om markering av flyghindret. Sådan markering får inte innebära något avsevärt men för markägarna eller dem som har särskild rätt till marken.

Transportstyrelsen ska samråda med markägarna, dem som har särskild rätt till marken samt företrädare för de övriga intressen som berörs.

24 § Om en markering har gjorts enligt 22 § eller på grund av andra föreskrifter och någon vill vidta åtgärder som kan innebära att markeringen ändras eller inte längre fyller sin funktion tillfredsställande, ska detta anmälas till Transportstyrelsen. Anmälan ska göras senast 30 dagar innan åtgärden vidtas. Transportstyrelsen får besluta om ändrad markering tills frågan avgörs slutligt. Om någon vidtar åtgärderna utan att följa bestämmelserna om anmälningsskyldighet, får Transportstyrelsen på hans eller hennes bekostnad återställa förhållandena i det tidigare skicket eller förelägga honom eller henne att vidta rättelse.

Flyghinderanmälan

25 § Den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnadsarbeten ska minst fyra veckor innan arbetena påbörjas göra en anmälan till Försvarsmakten om arbetena avser uppförande eller tillbyggnad av en byggnad eller annan anläggning. Detta gäller om byggnadens eller anläggningens sammanlagda höjd kommer att överstiga 45 meter när arbetet ska utföras inom sammanhållen bebyggelse eller 20 meter när arbetena ska utföras inom annat område.

En flyghinderanmälan ska vara skriftlig och kortfattat beskriva projektets art, omfattning och exakta lokalisering, samt innehålla uppgift om namn och adress i fråga om den som utför eller låter utföra byggnadsarbetena. Försvarsmakten får meddela föreskrifter om att en flyghinderanmälan får lämnas i elektronisk form.

26 § Transportstyrelsen får meddela närmare föreskrifter om innehållet i en flyghinderanmälan enligt 6 kap. 23 § luftfartslagen (2010:500).

7 kap. Tillstånd att bedriva luftfart

Flygsäkerhetsmässiga tillstånd

Drifttillstånd

1 § Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om drifttillstånd utöver dem som gäller enligt 7 kap. 1–7 §§ luftfartslagen (2010:500).

Frågor om drifttillstånd prövas av Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen får besluta om sådana undantag som avses i 7 kap. 1 § tredje stycket och 3 § fjärde stycket luftfartslagen.

Bruksflygtillstånd

2 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om bruksflygtillstånd.

Frågor om bruksflygtillstånd prövas av Transportstyrelsen. Transportstyrelsen får överlämna åt någon annan att göra prövningen.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om undantag från kravet på bruksflygtillstånd om luftfarten inte är av större omfattning eller om det i övrigt finns särskilda skäl.

Tillstånd att bedriva utbildning

3 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om tillstånd att bedriva flygutbildning samt meddela föreskrifter eller i ett enskilt fall besluta om undantag från kravet på tillstånd att bedriva flygutbildning när det är fråga om utbildning för privat flygning.

Om en flygutbildning som har undantagits från tillståndskravet inte uppfyller föreskrivna flygsäkerhetskrav, får Transportstyrelsen förbjuda att utbildningen bedrivs.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att det krävs tillstånd för att bedriva utbildning av flygledare.

Frågor om tillstånd enligt denna paragraf prövas av Transportstyrelsen.

Trafiktillstånd

Krav för trafiktillstånd

4 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om trafiktillstånd och om utövande av trafikrättigheter när trafiktillstånd inte krävs enligt 7 kap. 10 § tredje stycket luftfartslagen (2010:500).

5 § Transportstyrelsen prövar frågor om trafiktillstånd för luftfart i regelbunden trafik och bestämmer de villkor som ska gälla i de enskilda fallen.

Vid prövning enligt första stycket ska Transportstyrelsen särskilt beakta

- sökandens förmåga att bedriva den sökta verksamheten och därmed knutna förpliktelser,

- de trafikpolitiska riktlinjer som regeringen beslutat,

- den sökta verksamhetens förenlighet med internationella förpliktelser som binder Sverige,

- eventuella hinder mot den sökta verksamheten med hänsyn till flygsäkerhet, luftfartsskydd och miljö,
- omständigheter som påverkar konkurrensförhållanden, inbegripet frågor om icke-diskriminering och ömsesidighet.

Om trafiken berör en stat mot vilken sanktioner eller andra handelshinder gäller eller där väpnad konflikt pågår, liksom om det finns andra motsvarande omständigheter eller i övrigt särskilda skäl, ska Transportstyrelsen med eget yttrande överlämna frågan till regeringen.

6 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om annan luftfart än luftfart i regelbunden trafik. Transportstyrelsen prövar frågor om trafiktillstånd för sådan trafik och bestämmer de villkor som ska gälla i de enskilda fallen.

Transportstyrelsen får i fråga om annan luftfart än luftfart i regelbunden trafik meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att den får utföras utan tillstånd, om det är lämpligt med hänsyn till luftfartens art eller omfattning.

7 § Ett luftfartyg som är registrerat i ett annat land som har biträtt Chicagokonventionen och som används för annan luftfart än luftfart i regelbunden trafik får flyga och landa inom svenskt område utan trafiktillstånd under förutsättning att passagerare eller gods inte tas ombord eller sätts i land inom Sverige.

Första stycket gäller inte luftfart för vilken det krävs bruksflygtillstånd.

Med *Chicagokonventionen* avses den konvention angående internationell civil luftfart som avslutades i Chicago den 7 december 1944.

8 § Transportstyrelsen får återkalla eller inskränka trafiktillstånd samt helt eller delvis begränsa utövandet av trafikrättigheter om tillståndshavaren eller utövaren av trafikrättigheten inte iakttar de föreskrifter eller villkor som gäller för verksamheten, eller om det i övrigt finns särskilda skäl för det.

Har regeringen beslutat om trafiktillstånd får Transportstyrelsen endast besluta om interimistisk återkallelse eller återkallelse för viss tid. Fråga om slutlig återkallelse av sådant trafiktillstånd ska snarast underställas regeringen.

Inhyrning och uthyrning av luftfartyg

9 § Transportstyrelsen får, om det behövs av hänsyn till flygsäkerheten eller annars till luftfarten inom svenskt område, meddela föreskrifter om att det krävs tillstånd för att hyra in eller hyra ut ett luftfartyg.

Frågor om tillstånd till in- eller uthyrning av luftfartyg prövas av Transportstyrelsen.

8 kap. Vissa bestämmelser om lufttrafiken

Trafikregler m.m.

1 § Transportstyrelsen får, efter samråd med Försvarmakten, meddela föreskrifter om trafikregler för luftfarten. Trafikreglerna ska i huvudsak över-

ensstämma med de trafikregler som Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) antagit (*de internationella trafikreglerna*).

2 § Vid luftfart med ett svenskt luftfartyg inom ett annat lands territorium ska de internationella trafikreglerna följas, om de inte strider mot de av det landet utfärdade bestämmelserna.

Sker luftfart med ett svenskt luftfartyg inom ett område som inte tillhör något land, ska de internationella trafikreglerna gälla utan jämkningar.

3 § Det får inte kastas eller släppas ut föremål från ett luftfartyg, om det kan medföra skador, sjukdomar eller olägenheter för människors hälsa. Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om detta.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om vad som ska iaktas för att skador genom buller och liknande störningar från luftfartyg ska undvikas eller begränsas. När det behövs ska Transportstyrelsen samråda med Socialstyrelsen.

Föreskrifter om förbud mot spridning av bekämpningsmedel från luftfartyg finns i 14 kap. 18 § andra stycket miljöbalken.

4 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att luftfartyg vid flygning inom svenskt område ska följa vissa flygvägar eller framföras inom vissa områden. Transportstyrelsen får också meddela föreskrifter om begränsningar i användningen av luftrum i anslutning till sådana flygvägar.

5 § Transportstyrelsen får, efter samråd med Tullverket, meddela föreskrifter om var luftfartyg får passera Sveriges gräns och om vilka flygvägar som ska följas inom landet till och från gränsen, samt bestämma de närmare villkor som ska gälla för flygningar över gränsen.

Skyldighet att landa

6 § En sådan uppmaning att landa som avses i 8 kap. 2 § luftfartslagen (2010:500) får lämnas av Transportstyrelsen. Om en landning är nödvändig av flygsäkerhetsskäl eller om Transportstyrelsen har särskilt bestämt det, får en uppmaning också lämnas av en flygtrafikledningsenhet.

7 § Transportstyrelsen eller en flygtrafikledningsenhet ska, om inte hänsynen till luftfartsskyddet eller flygsäkerheten talar emot det, hindra ett luftfartyg att avgå eller uppmana det att landa

1. på begäran av förundersökningsledaren i ett brottmål, om det behövs för efterspanandet av en person som är häktad eller anhållen eller på sannolika skäl misstänkt för ett brott för vilket det är föreskrivet fängelse i ett år eller mer, eller annars för utredningen av ett sådant brott,

2. på begäran av en polismyndighet, om det är absolut nödvändigt för efterspanandet av en person som är häktad eller anhållen eller som har avvikit från en kriminalvårdsanstalt eller en annan anstalt där han eller hon har varit intagen på grund av en myndighets beslut, eller

3. på begäran av en tulltjänsteman, om det är absolut nödvändigt för att en riktig tullkontroll ska kunna göras.

Första stycket gäller inte om brottet har begåtts på ett utländskt luftfartyg och ett ingripande inte får ske på grund av föreskrifter i en internationell överenskommelse som Sverige har biträtt.

8 § Om ett luftfartyg inte landar trots en uppmaning enligt 6 eller 7 §, får den som har lämnat uppmaningen begära hjälp av Försvarmakten för att få luftfartyget att landa. Detsamma gäller om luftfartyget inte kan nås med en uppmaning. Frågan om hjälpen ska ges prövas av Försvarmakten med hänsyn till tillgången på lämpliga luftfartyg, flygsäkerheten och andra sådana omständigheter.

Om ett luftfartyg utan tillstånd befinner sig inom ett sådant restriktionsområde som avses i 1 kap. 3 § tredje stycket och det kan antas att man på luftfartyget känner till detta, får Försvarmakten förmå luftfartyget att lämna området eller att landa. Ett luftfartyg som kan antas ha passagerare ombord ska inte förmås att landa om det inte finns synnerliga skäl till det.

9 § Transportstyrelsen får, efter samråd med Försvarmakten, fastställa signaler som kan användas för att visa att ett luftfartyg befinner sig i ett sådant restriktionsområde som avses i 1 kap. 4 §.

10 § När ett luftfartyg under flygning till eller från svenskt område har landat enligt 6, 7 eller 8 §, ska befälhavaren omedelbart anmäla detta till närmaste svenska tullkontor. En anmälan får i befälhavarens ställe göras av ett lufttrafikföretag eller ett ombud för detta.

Fallskärmshoppning

11 § Sådana fallskärmshopp från luftfartyg som inte utförs i nödläge får bara utföras om Transportstyrelsen lämnat tillstånd till detta.

Transportstyrelsen får överlåta åt någon annan att pröva frågor om tillstånd enligt första stycket.

Inskränkningar i rätten att transportera gods

12 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om förbud mot transport med luftfartyg eller om särskilda villkor för en sådan transport, om det krävs av hänsyn till flygsäkerheten eller luftfartsskyddet eller om det följer av en internationell överenskommelse som Sverige har tillträtt.

Luftfartygshandlingar

13 § På ett luftfartyg ska under färd följande medföras:

1. nationalitets- och registreringsbeviset eller ett tillstånd till luftfart enligt 1 kap. 1 §, och
2. luftvärdighetsbeviset, miljövårdighetsbeviset, flyghandboken och luftfartygets resedagbok eller motsvarande handlingar.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om undantag från bestämmelserna i första stycket i fråga om luftfartyg i inrikes luftfart. Transportstyrelsen får också meddela föreskrifter om

SFS 2010:770

att luftfartyg ska ha ytterligare luftfartygshandlingar och att dessa ska medföras ombord.

Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om luftfartygshandlingar.

14 § Varje besättningsmedlem på ett luftfartyg ska medföra flygcertifikat eller motsvarande handling som har utfärdats för henne eller honom.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att besättningsmedlemmar ska medföra även andra handlingar.

9 kap. Ansvaret för skador genom luftfart

1 § Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om ingivande och företeende av bevis om försäkring enligt 9 kap. 4 och 5 §§ luftfartslagen (2010:500).

10 kap. Flygräddningstjänst, undersökning av luftfartsolyckor och rapportering av händelser

Flygräddningstjänst

1 § Bestämmelser om flygräddningstjänst inom svenskt område finns i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor.

Utänför svenskt område ska Sjöfartsverket eller den som verket utser leda flygräddningstjänsten över de delar av havet där flygräddningstjänsten är en uppgift för svenska myndigheter.

Flygräddningstjänsten får inte begränsas på grundval av luftfartygets nationalitet eller nationaliteten hos de ombordvarande.

2 § En befälhavare som upptäcker att ett annat luftfartyg är i nöd ska, om det inte uppenbarligen saknar betydelse,

1. hålla det nödställda luftfartyget i sikte så länge som det behövs,
2. försöka bestämma den nödställdes position,
3. underrätta flygräddnings- eller flygtrafikledningsenhet enligt föreskrifter som meddelas av Transportstyrelsen, och
4. följa de anvisningar som dessa enheter meddelar.

Bestämmelserna i första stycket gäller bara om åtgärderna inte medför någon fara för det egna luftfartyget, besättningen eller passagerarna.

Om befälhavaren inte får kontakt med någon flygräddnings- eller flygtrafikledningsenhet, ska han eller hon försöka få kontakt med andra luftfartyg eller sjögående fartyg. Befälhavaren ska samordna den räddningsverksamhet som kan komma till stånd till dess kontakt med flygräddnings- eller flygtrafikledningsenheten har etablerats eller tills något annat luftfartyg eller sjögående fartyg åtar sig samordningen.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller också när befälhavaren upptäcker att ett sjögående fartyg är i nöd, att någon i annat fall befinner sig i sjönöd eller att någons liv i övrigt måste anses vara i fara.

3 § En befälhavare som inte deltar i flygräddningstjänst men som på radio uppfattar nödanrop eller meddelanden om nödläge ska, om det inte uppenbarligen saknar betydelse,

1. fastställa den nödställdes position,
2. pejla sändningen om detta är möjligt,
3. underrätta flygräddnings- eller flygtrafikledningsenhet, och
4. efter egen bedömning bege sig mot platsen för nödläget tills anvisningar från dessa enheter har lämnats.

4 § Den som tjänstgör vid en flygplats eller annan anläggning för luftfarten är skyldig att tjänstgöra även på tjänstefri tid när detta behövs för flygräddningstjänsten.

5 § Den som äger ett luftfartyg som används vid luftfart eller, om luftfartyget inte används av ägaren, den som brukar det i hans eller hennes ställe, ska kunna ge omedelbara upplysningar om den nöd- och räddningsutrustning som finns på luftfartyget. Han eller hon ska också se till att alla de anvisningar finns tillgängliga ombord som behövs för att luftfartyget ska kunna delta i flygräddningstjänst.

6 § Föreskrifterna i 7 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor om ersättning av staten för medverkan i räddningstjänst gäller i fråga om sådan flygräddningstjänst utanför svenskt område som leds av Sjöfartsverket eller den som verket utser.

7 § Transportstyrelsen får, efter samråd med andra berörda myndigheter, meddela ytterligare föreskrifter om flygräddningstjänsten.

Undersökning av luftfartsolyckor och tillbud

8 § Om undersökningar från säkerhetssynpunkt av luftfartsolyckor och tillbud till sådana olyckor finns närmare bestämmelser i lagen (1990:712) om undersökning av olyckor och förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor.

Händelser inom civil luftfart

9 § Följande personer ska i enlighet med 10 kap. 9 § luftfartslagen (2010:500) till Transportstyrelsen rapportera händelser som de noterat vid utövandet av sina funktioner:

1. operatören eller befälhavaren på ett motordrivet luftfartyg vars maximala startvikt överstiger 400 kilogram och som används under tillsyn av svensk myndighet,
2. den som under tillsyn av svensk myndighet bedriver verksamhet som avser konstruktion, tillverkning, underhåll eller modifiering av ett motordrivet luftfartyg vars maximala startvikt överstiger 400 kilogram, eller av dess utrustning eller delar av denna,
3. den som under tillsyn av svensk myndighet undertecknar ett intyg om verkstadsrevision eller idrifttagande av ett motordrivet luftfartyg vars maxi-

SFS 2010:770

mala startvikt överstiger 400 kilogram, eller av dess utrustning eller delar av denna,

4. den som utövar en funktion för vilken det krävs flygledarcertifikat eller som hanterar någon annan flygtrafiktjänst,

5. den som är chef vid en flygplats som är öppen för kommersiell trafik här i landet,

6. den som utövar en funktion som har samband med installation, modifiering, underhåll, reparation, översyn, flygkontroll eller inspektion av anläggningar för flygnavigation, kommunikation och övervakning som svensk myndighet ska ansvara för,

7. den som vid en flygplats som är öppen för kommersiell trafik här i landet utövar en funktion som har samband med hantering på marken av luftfartyg vars maximala startvikt överstiger 400 kilogram, inbegripet bränslepåfyllning, service, iordningställande av lastbesked, lastning, avisning och bogsering.

Enskilda får också rapportera till Transportstyrelsen via ett rapporteringssystem som en luftfartsorganisation har upprättat i enlighet

1. med föreskrifter som meddelats av Transportstyrelsen,

2. med rådets förordning (EEG) nr 3922/91 av den 16 december 1991 om harmonisering av tekniska krav och administrativa förfaranden inom området civil luftfart, eller

3. med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 av den 20 februari 2008 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet, och om upphävande av rådets direktiv 91/670/EEG, förordning (EG) nr 1592/2002 och direktiv 2004/36/EG² eller bestämmelser som meddelats med stöd av den förordningen.

10 § Ordet händelse har i denna förordning samma innebörd som i 10 kap. 8 § luftfartslagen (2010:500).

Transportstyrelsen får meddela närmare föreskrifter om rapportering av händelser. Därvid ska Transportstyrelsen iaktta bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG av den 13 juni 2003 om rapportering av händelser inom civil luftfart³.

11 § Transportstyrelsen ska hantera det system som behövs för att samla in, utvärdera, bearbeta, lagra, skydda och sprida information om händelser som rapporteras.

Insamlade rapporter ska lagras i en databas hos Transportstyrelsen. I denna databas ska även uppgifter om haverier och tillbud lagras. Statens haverikommission ska ha full tillgång till denna databas.

12 § När Transportstyrelsen tar emot en händelserapport ska styrelsen, om det behövs, underrätta den behöriga myndigheten i den medlemsstat

1. där händelsen ägt rum,

2. där luftfartyget är registrerat,

² EUT L 79, 19.3.2008, s. 1 (Celex 32008R0216).

³ EUT L 167, 4.7.2003, s. 23 (Celex 32003L0042).

3. där luftfartyget är tillverkat, eller
4. där operatören har fått sin behörighet.

13 § Transportstyrelsen ska minst en gång per år sammanställa och offentliggöra en säkerhetsöversikt med information om de händelser som rapporterats. När så bedöms lämpligt får Transportstyrelsen också offentliggöra rapporter, om dessa utformas på ett sådant sätt att uppgiftslämnarens eller tredje parts identitet inte röjs.

14 § Enskilda personers namn, adress och andra direkt utpekande personuppgifter får inte registreras i den databas som anges i 11 § andra stycket.

15 § En myndighet ska avstå från att inleda andra rättsliga förfaranden än straffrättsliga förfaranden som gäller oöverlagda eller oavsiktliga lagöverträdelser som den får kännedom om endast på grund av att de rapporterats inom ramen för systemet för obligatorisk rapportering av händelser. Detta gäller dock inte om det rör sig om lagöverträdelser som begåtts av grov oakt-samhet.

Informationsutbyte

16 § Transportstyrelsen ska vara svensk kontaktpunkt och delta i ett informationsutbyte som innebär att all relevant säkerhetsinformation som lagras i en databas enligt 11 § ska ställas till förfogande för behöriga myndigheter i andra medlemsstater inom Europeiska unionen och för Europeiska kommissionen i den utsträckning det följer av

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 550/2004 av den 10 mars 2004 om tillhandahållande av flygtrafiktjänster inom det gemensamma europeiska luftrummet ("förordning om tillhandahållande av tjänster")⁴,

2. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/36/EG av den 21 april 2004 om säkerheten i fråga om luftfartyg från tredje land som använder flygplatser i gemenskapen⁵,

3. Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG av den 13 juni 2003 om rapportering av händelser inom civil luftfart,

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 av den 20 februari 2008 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet, och om upphävande av rådets direktiv 91/670/EEG, förordning (EG) nr 1592/2002 och direktiv 2004/36/EG.

17 § Uppgifter hos Statens haverikommission och Transportstyrelsen får lämnas ut till en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation, om utlämnandet följer av bestämmelser om informationsutbyte mellan medlemsstater och Europeiska kommissionen i de rättsakter som anges i 16 §.

Uppgifter får vidare lämnas ut enligt 8 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

⁴ EUT L 96, 31.3.2004, s. 10 (Celex 32004R0550).

⁵ EUT L 143, 30.4.2004, s. 76 (Celex 32004L0036).

18 § Bestämmelserna i 16 och 17 §§ ska även tillämpas i förhållande till andra stater som är bundna av de rättsakter som anges i 16 §.

11 kap. Särskilda bestämmelser

Avgångsförbud m.m.

1 § Vid tillämpning av 11 kap. 1 § luftfartslagen (2010:500) ska följande gälla för ett luftfartyg som inte är registrerat här i landet. Transportstyrelsen får i samarbete med den stat som ansvarar för det berörda luftfartygets drift, eller den stat där luftfartyget är registrerat, bestämma de villkor som är nödvändiga för att luftfartyget ska kunna tillåtas flyga till en flygplats där bristerna kan rättas till. Om bristerna påverkar giltigheten av luftfartygets luftvärdighetsbevis, får startförbudet hävas endast om operatören får tillstånd av den stat eller de stater vars territorier luftfartyget kommer att flyga över under denna flygning.

2 § Transportstyrelsen ska samla in och bevara information som rör besiktningar av och tillsyn över luftfartyg i enlighet med vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/36/EG av den 21 april 2004 om säkerheten i fråga om luftfartyg från tredje land som använder flygplatser i gemenskapen, särskilt artikel 3, samt delta i informationsutbyte enligt artikel 5 i samma direktiv.

Avgifter och andra ersättningar för förrättningar

3 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om avgifter och ersättningar för kostnader för

1. registrering och jämförliga åtgärder i fråga om luftfartyg,
2. övervakning av luftvärdigheten och miljövärdigheten hos luftfartyg och annan flygmateriel,
3. utfärdande och jämförliga åtgärder i fråga om elevtillstånd, certifikat, medicinskt intyg, behörighetsbevis, behörigheter och godkännande av utländska certifikat samt för certifikatprov och annan kontroll än certifikatkontroll,
4. tillstånd, auktorisering och tillsyn enligt luftfartslagen (2010:500) och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt enligt EU-förordningar på den civila luftfartens område.

Om en förrättning inte har kunnat fullföljas och detta inte beror på Transportstyrelsen eller förrättningsmannen, ska avgiften och styrelsens kostnader ändå betalas.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att betalning ska ske i förskott.

12 kap. Tillsyn m.m.

Tillsyn

1 § Tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i 1–8, 10 och 11 kap. luftfartslagen (2010:500) och föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen utövas, om inte annat har föreskrivits, av Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen får uppdra åt någon annan att sköta tillsyn som avser luftvärdighet. Vid annan tillsyn än som avses i första stycket får Transportstyrelsen anlita annan för att biträda med tillsynen.

Myndighet som anges i första stycket får meddela föreskrifter om att den som står under tillsyn av myndigheten ska lämna de uppgifter som myndigheten behöver för att kunna utöva tillsyn.

2 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att den som står under tillsyn enligt 12 kap. 2 § luftfartslagen (2010:500) ska lämna de uppgifter som Transportstyrelsen behöver för att kunna utöva tillsyn.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om vilka upplysningar av betydelse för flygsäkerheten och luftfartsskyddet samt vilka statistiska uppgifter i fråga om en flygplats och trafiken där som innehavaren av flygplatsen är skyldig att lämna.

3 § När den som har ett svenskt drifttillstånd hyr in ett utländskt luftfartyg får Transportstyrelsen ingå överenskommelse med en annan stat om övertagande av tillsyn av luftfartyget.

Bemyndiganden

4 § Transportstyrelsen får i de avseenden som behandlas i luftfartslagen (2010:500) meddela ytterligare föreskrifter som gäller skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa eller trafik.

Transportstyrelsen får uppdra åt någon annan att biträda med förvaltningsuppgift i anslutning till föreskrifter som avses i första stycket. Avser föreskrifterna luftfartsverksamhet som inte är tillståndspliktig enligt 7 kap. luftfartslagen (2010:500) får förvaltningsuppgift som Transportstyrelsen överlämnar åt någon annan innefatta myndighetsutövning.

Den som utövar luftfartsverksamhet ska lämna de uppgifter av betydelse för flygsäkerheten och luftfartsskyddet samt de statistiska uppgifter i fråga om verksamheten samt de uppgifter enligt förordningen (1994:1808) om behöriga myndigheter på den civila luftfartens område som Transportstyrelsen föreskriver. Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att ägare och brukare av luftfartyg som inte utövar verksamhet liksom befälhavare ska lämna sådana upplysningar.

Hänsyn till internationella normer

5 § Den som meddelar föreskrifter med stöd av denna förordning ska iakta de normer som Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) fastställer och andra internationella förpliktelser som Sverige har åtagit sig.

13 kap. Ansvarsbestämmelser m.m.

Ansvarsbestämmelser

1 § Till böter döms den som uppsåtligen

1. bryter mot föreskrifter eller beslut som har meddelats av Transportstyrelsen om tillfälliga restriktionsområden med stöd av 1 kap. 4 eller 5 §,

SFS 2010:770

2. bryter mot föreskrifter som meddelats av Transportstyrelsen med stöd av 1 kap. 7, 8 eller 9 § i beslut om undantag från i dessa paragrafer angivna lagrum,

3. bryter mot föreskrifter om märkning av luftfartyg som har meddelats med stöd av 2 kap. 7 §,

4. bryter mot föreskrifter om behörighetskrav för den som fullgör uppgifter som kontrollant vid flygprov eller som instruktör vid flygträning på marken som har meddelats med stöd av 4 kap. 4 §,

5. fullgör en uppgift som befälhavare för luftfartyg utan att uppfylla de villkor som gäller enligt 5 kap. 1 §,

6. vid fullgörande av uppgifter ombord på ett luftfartyg av betydelse för flygsäkerheten bryter mot föreskrifter om påverkan av alkohol eller andra medel, eller föreskrifter om arbets- och vilotider, som har meddelats med stöd av 5 kap. 7 §,

7. bryter mot Transportstyrelsens föreskrifter eller villkor i fråga om inrättande, underhåll och drift av flygplatser,

8. bryter mot föreskrifter om landningsförbud som meddelats med stöd av 6 kap. 1 § första stycket, 2 § eller 3 § första stycket,

9. bryter mot förbud eller villkor som har meddelats med stöd av 6 kap. 9 §,

10. bryter mot föreskrifter om tillträde till eller om ordning på flygplatser som har meddelats med stöd av 6 kap. 16 §,

11. bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. 1 § första stycket, 2 § första stycket eller 3 § första stycket om drifttillstånd, bruksflygtillstånd respektive tillstånd att bedriva utbildning,

12. bryter mot föreskrifter som meddelats av Transportstyrelsen med stöd av 7 kap. 9 § om tillstånd för att hyra in eller hyra ut luftfartyg,

13. bryter mot föreskrifter om trafikregler för luftfarten som meddelats av Transportstyrelsen med stöd av 8 kap. 1 §,

14. bryter mot förbud enligt 8 kap. 3 § första stycket eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av den bestämmelsen att från luftfartyg kasta eller släppa ut föremål som kan medföra skador, sjukdomar eller olägenheter för människors hälsa,

15. bryter mot föreskrifter om vad som ska iakttas för att skador genom buller och liknande störningar från luftfartyg ska undvikas eller begränsas enligt 8 kap. 3 § andra stycket,

16. bryter mot föreskrifter om var luftfartyg får passera Sveriges gräns och om vilka flygvägar som ska följas inom landet enligt 8 kap. 5 §,

17. bryter mot föreskrifter eller villkor som har meddelats med stöd av 8 kap. 12 § om lufttransport av visst gods,

18. bryter mot 8 kap. 14 § eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av den bestämmelsen genom att inte medföra flygcertifikat eller motsvarande handling ombord på ett luftfartyg, eller

19. inte fullgör sin rapporteringsskyldighet enligt 10 kap. 9 §.

2 § Till ansvar enligt denna förordning döms inte om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken, luftfartslagen (2010:500) eller annan lag, eller om gärningen utgör överträdelse av ett föreläggande eller förbud som förenats med vite.

Underrättelser till Transportstyrelsen

SFS 2010:770

3 § En domstol ska genast sända en kopia av dom och uppgift om certifikat till Transportstyrelsen, om en innehavare av ett flygcertifikat har

1. dömts för

a) brott vid fullgörande av uppgift av betydelse för flygsäkerheten ombord på ett luftfartyg eller inom markorganisationen,

b) olovligt tillgrepp av luftfartyg eller motordrivet fordon, eller

c) brott mot lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, 30 § första, andra eller tredje stycket lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg eller 10 kap. 2 § första, andra eller tredje stycket järnvägslagen (2004:519),

2. dömts till annan påföljd än böter för brott mot

a) 3 kap. brottsbalken,

b) 4 kap. brottsbalken,

c) 6 kap. 1, 2, 3, 4, 5 eller 6 § brottsbalken eller 6 kap. 1 eller 4 och 15 §§ brottsbalken,

d) 8 kap. 5 eller 6 § brottsbalken eller någon av dessa paragrafer och 8 kap. 12 § brottsbalken,

e) 13 kap. brottsbalken, eller

f) 17 kap. 1, 2, 4 eller 5 § brottsbalken.

När en domstol meddelar dom eller beslut i ett mål där underrättelseskyldighet gäller enligt första stycket, ska domstolen underrätta Transportstyrelsen.

Om en innehavare av ett flygcertifikat har åtalats för något brott som anges i första stycket och certifikatet har omhändertagits eller återkallats tills vidare, ska domstolen omedelbart underrätta Transportstyrelsen om åklagaren lägger ned åtalet eller domstolen frikänner den tilltalade.

Läggs förundersökningen ned eller beslutar åklagaren att inte väcka åtal när ett certifikat har omhändertagits eller återkallats tills vidare, ska den myndighet som meddelat beslutet sända en underrättelse om detta till Transportstyrelsen.

4 § Bestämmelserna i 3 § gäller också innehavare av elevtillstånd och av sådana certifikat som anges i 6 kap. 17 § första stycket luftfartslagen (2010:500).

Bestämmelserna i 3 § gäller också den som innehar ett utländskt certifikat som har godkänts här i landet. Transportstyrelsen bestämmer om den utländska myndighet som har utfärdat certifikatet ska underrättas om det inträffade.

5 § Om en polismyndighet finner anledning anta att den som innehar elevtillstånd, certifikat, behörighetsbevis, godkänt utländskt certifikat eller behörighetsbevis inte uppfyller kraven för innehavet, ska myndigheten anmäla detta till Transportstyrelsen.

Om en läkare eller psykolog vid en undersökning av någon som avses i första stycket finner att denne är olämplig att inneha elevtillståndet, certifikatet, behörighetsbeviset eller godkännandet ska läkaren eller psykologen anmäla det till Transportstyrelsen.

Underrättelser till Regeringskansliet

6 § Om en utlänning är misstänkt för att ha begått ett svårare brott ombord på ett luftfartyg och har överlämnats till en svensk polismyndighet, ska myndigheten omedelbart underrätta Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) om detta och om utredningens resultat. Åklagaren ska underrätta departementet om sitt beslut i åtalsfrågan.

Detsamma gäller när en svensk medborgare är misstänkt för att ha begått ett sådant brott ombord på ett utländskt luftfartyg.

Vite

7 § Ett föreläggande eller ett förbud som Transportstyrelsen meddelar med stöd av någon av de EU-förordningar som räknas upp i 2 § förordningen (1994:1808) om behöriga myndigheter på den civila luftfartens område får förenas med vite.

14 kap. Militär luftfart och annan luftfart för statsändamål

1 § Försvarsmakten får meddela föreskrifter för den militära luftfarten och den militära markorganisationen i de ämnen som avses i 1–12 kap. luftfartslagen (2010:500) och som inte gäller förhållandet mellan enskilda eller annars måste meddelas i lag.

2 § Om inget annat sägs gäller bestämmelserna i denna förordning inte

1. luftfart med svenska militära luftfartyg,
2. militära flygplatser,
3. annan militär markorganisation,
4. militär utbildning, eller
5. annan verksamhet vid Försvarsmakten.

3 § Transportstyrelsen får i fråga om sådan luftfart som avses i 14 kap. 2 § luftfartslagen (2010:500) meddela föreskrifter om vad som sägs i 3–5 samt 8 kap. luftfartslagen och i 3 kap., 4 kap. 3 §, 5 kap. 1 § och 6 § första stycket, 8 kap. 6–10 och 12 §§ och 10 kap. 2 § denna förordning. Transportstyrelsen får också meddela föreskrifter om undantag från dessa bestämmelser.

4 § Om ett sådant luftfartyg som avses i 14 kap. 3 § luftfartslagen (2010:500) har fått tillstånd till luftfart inom svenskt område, gäller bestämmelserna i denna förordning bara om detta beslutades när tillståndet gavs.

5 § I fråga om luftfartyg som tillverkas här i landet för militärt bruk eller med det huvudsakliga syftet att erfarenheter ska vinnas av tillverkning av militära luftfartyg gäller inte 2, 3 eller 4 kap., 5 kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 eller 10 §, 7 kap. 8 § eller 8 kap. luftfartslagen (2010:500) och inte heller 2, 3 eller 4 kap., 5 kap. 1, 2 eller 4 §, 6 § första stycket, 8 kap. 6, 7, 8, 9, 10, 12 eller 13 §, 10 kap. 5 § eller 11 kap. 3 § denna förordning. Försvarsmakten får meddela föreskrifter i dessa avseenden. Transportstyrelsens befogenheter enligt 3 kap. 4 § och 5 kap. 7 § denna förordning tillkommer då i stället Försvarsmakten.

Vid beslut enligt första stycket ska Försvarsmakten samråda med Transportstyrelsen när det gäller frågor som kan ha betydelse för den civila luftfartens säkerhet.

6 § Försvarsmakten utövar tillsyn över verksamhet som omfattas av 14 kap. 1 § luftfartslagen (2010:500).

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 september 2010.
 2. Genom förordningen upphävs kungörelsen (1961:563) angående trafikregler för luftfarten och luftfartsförordningen (1986:171).
 3. Tillstånd och godkännanden som har meddelats enligt den upphävda förordningen och med stöd av den meddelade föreskrifter ska fortsätta att gälla enligt sitt innehåll. Frågor om förnyelse av tillstånd och godkännanden ska dock prövas enligt den nya förordningen, liksom återkallelser av tillstånd eller godkännanden eller vägran att godkänna ett tillstånd om den händelse som ligger till grund för ingripandet har ägt rum sedan den nya förordningen har trätt i kraft.

På regeringens vägnar

ÅSA TORSTENSSON

Lennart Renbjer
(Näringsdepartementet)

